

Erasmus + Anglické studijní jaro ve Scarborough

Ušít košili beze švů, žnout bylinky srpem koženým, zorat pole rohem beraním, svazovat pavími pery ...Tak tohle všechno se po vás chce v písni Scarborough Fair (možná znáte v podání Simona a Garfunkela). Podle téhle písně to vypadá, že Scarborough je pěkně podivné místo, kde se dějí věci nemožné, nebo od vás nemožné věci žádají. A přitom je Scarborough docela příjemné, docela normální, docela yorkshirské přímořské město na východním pobřeží Anglie. Takže řekne-li vám Evropská unie prostřednictvím programu vzdělávání Erasmus+, abyste jeli na týden do Scarborough, nejdřív trochu váháte, ale pak řeknete, že jasně. A jedete! A nelitujete!

Jel jsem a nelituju! Ve Scarborough a yorkshireském hrabství jsem strávil krásné anglické jaro, ale slova krásné a jaro mohou teď jít stranou. Podstatným přívlastkem je slovo „anglické“, a to proto, že ono krásné jaro bylo celé v angličtině, o Anglii a Angličanech, a také o tom, jak angličtinu využít k vyučování.

Kurs v jazykové škole Anglolang byl zaměřen nejen na jazykové dovednosti, ale zejména na metodiku systému CLIL (Content and language integrated learning). Nechci teď zahájit bleskový výklad „CLIL snadno a rychle“, nechci teď případného čtenáře letmo zasvěcovat do Bloomovy taxonomie hodnot, z níž CLIL vychází, do strukturování lekcí dle principu „*scaffolding*“ (mimoходом... tohle slovo znamená v angličtině buď lešení, nebo popraviště), do systému vytváření otázek „*lots and hots*“, do metodiky práce s chybou. Zájemce odkážu na velmi dobře zpracovaný úvod do metodiky CLIL, který je ke stažení na http://www.nuv.cz/uploads/Publikace/CLIL_ve_vyuce.pdf. Za sebe řeknu jen, že mnohé z toho objevil už dávno Jan Ámos Komenský. Jen se na to snadno zapomíná, jen to vyžaduje něco málo práce

a jen to předpokládá, že vyučovací předmět (dějepis, čeština, zeměpis, fyzika, tělocvik, biologie ... není cílem vzdělávání, ale jeho prostředkem. Alespoň myslím, alespoň tak jsem CLIL pobral, alespoň doufám, že ještě nebylo pozdě znovu tohle slyšet. Takže pro praxi jako stvořené. I proto, že v hovorech s ostatními studujícími – kantory, jsem nacházel dost a dost inspirace. A praktické aktivity (warm-ups, icebreakery, práce s textem, ilustrací, videem i audiozáznamem), s nimiž jsme se seznámili jako s modelovými CLIL metodami a vyzkoušeli si je v odpoledních seminářích, jsou aplikovatelné hned, a prakticky v kterémkoli vyučovacím předmětu.

Vedle metodické teorie myslel kurs i na mluvní praxi angličtiny, na speaking and listening skills. Ve studijní skupině nás bylo i se mnou sedm: Turek a Turkyně – oba učitelé angličtiny, Polák a Polka – angličtinářka a němčinář, Španěl matematik, Chorvatka – učitelka prvního stupně. A v téhle velmi pestré sestavě obohacené o velmi zkušená a zapálené lektory jsme celá dopoledne jen a jen mluvili anglicky, jak nejlépe jsme dovedli. A mluvili jsme o všem: o Scarborough a Yorkshiru dnes i v dávných časech, o nových anglických slovech (Víte, co znamenají anglická slova *hoodie*, *nimby*, *chav* nebo *affluenza*?), o anglickém systému školství, o politice, o sobě. A přesto, že by si Chorvatka, Polák a Čech mohli docela dobře vystačit v konverzaci i s vlastními mateřskými jazyky, všichni jsme přijeli hlavně za angličtinou, za možností mluvit jí a slyšet ji, dělali jsme, co se dalo, abychom se nemuseli do mateřštin uchýlovat. A se Španělem a Turkyní to vážně jinak nešlo. Tahle mezinárodní jižansko – východní skvadra pro mě byla velkou školou. Možná to bude znít pateticky a trochu jako úlitba Evropské unii, která program Erasmus+ platí, ale mám opravdu na mysli velkou školu Evropanství. Tady je několik drobností, které mě tahle mezinárodní „sborovna“ naučila, které mi potvrdila. Turci jsou nám mnohem blíží, než si vůbec myslíme. Nenosí všichni burku, nemodlí se každou chvíli k Mekce, sice nepijí alkohol, ale vtip umějí udělat a cizím vtipům rozumějí

i bez toho, zdaleka ne všichni jedou v převaděčském uprchlickém byznysu, skoro všichni fandí Galatasarayi, je pro ně velkou výzvou a radostí někam vycestovat, zvláště, když se jako učitelé angličtiny poprvé setkávají s rodilými mluvčími a byli dosud odkázáni jen na angličtinu z filmové a seriálové produkce. Chorvati se toho nebojí, působí jižansky vstřícně, i když dělají spoustu chyb, mluví a mluví a mluví, protože se to opravdu chtějí naučit, ne všichni si o nás myslí, že jsme ti divňáci s ponožkami v sandálech. Španělé mají v angličtině akcent, který vaše listening skills prověří skutečně hloubkově, fandí hlavně fotbalu, klidně i ve třetí lize, nikam se neženou, ale příležitost zahraniční cesty umějí využít naplno, takže neflákají ani kulturu, ani výlety, ani hospody. A Poláci nás Čechy mají doopravdy rádi, většinou je velkou radostí poslouchat jejich angličtinu, fandí třeba i divadlu a ve Scarborough mají tři vlastní obchody (včetně své slavné Biedronky). O škole máme všichni vlastně dost podobné představy (a to byl mezi nejmladším a nejstarším z nás rozdíl téměř třiceti let), uvědomujeme si angličtinu jako současný globální jazyk, ale nezapomínáme pro to na svoje mateřštiny, učíme rádi a připadá nám, že naše práce má smysl, Turci mají víc dětí, chceme, aby nedošlo k Brexitu – aby Británie zůstala součástí EU, neumíme zacházet s britskými sprchami a vodovodními kohoutky ... A rozhodně jsou něco z toho stereotypy a kliše. Ale ta snadnost vzájemného porozumění, sdílené hodnoty, snaha pomoci si navzájem, to pro mě byl vlastně dost fascinující zážitek.

K téhle přátelské atmosféře přispělo jistě i samo Scarborough – příjemné přímořské letovisko, které má sice roky své největší slávy patrně už za sebou, které je ale stále příjemným místem k životu i k výletu. Kvetoucí narcisy, písčité pobřeží občas rozetnuté ostrou čepelí skalnatého útesu, dramaticky bouřící moře, puby, v nichž hraje snad každý večer živá kapela, viktoriánské domky i vily, parky a kostely, kam se člověk podívá a nad tím vším bdící hrad, který překryl někdejší římský vojenský tábor, přivítal Viléma Dobývatele,

střežil královský majestát proti Cromwellovi, monitoroval německá letadla v bitvě o Británii. A mezi tím vším velký cihlově zrzavý viktoriánský dům, v němž už více než dvě dekády sídlí škola Anglolang. Takřka rodinné prostředí, velmi dobře připravení a vstřícní lektoři, přátelská atmosféra, skvělé technické vybavení (třeba wifi fungovala v každém křídle budovy jen o něco menší než Jiráskovo gymnázium!), dobře fungující a promyšleně sestavený program kurzů i možných volnočasových aktivit. Dost dlouho jsem dumal nad tím, jestli by vůbec bylo něco, na co bych si postěžoval. Nevymyslel jsem nic. Vzdávám to. Jel jsem a nelituju! I když ... ušít košili beze švů, žnout bylinky srpem koženým, zorat pole rohem beraním, svazovat pavími pery jsem se za ten týden vlastně nenaučil.

